

Високий кореляційний зв'язок встановлений між білково-якісним показником та забарвленням найдовшого м'яза спини майже у всіх трьох напрямків продуктивності і особливо у м'ясної породи ЛН (0,99) та ПМ-1 (0,92). Найвищий кореляційний зв'язок між вологоутримуючою якістю і кислотністю мав місце в універсальній породі УСБ (0,86) та сальній УСР (0,70).

Кореляційний зв'язок між уварюванням і вологоутримуючою здатністю найкращим виявився в універсальній породі УСБ (0,92) та м'ясної породи ЛН (0,70). Для більшості порід зв'язок між вологоутримуючою здатністю і забарвленням м'яса був зворотнім.

Кислотність м'яса (рН) високо корелювала з ніжністю, уварюванням і забарвленням у порід універсального і сального напрямку продуктивності, а м'ясних порід кореляція була значно меншою, за винятком породи дюрка по уварюванню та забарвленню. Зворотній зв'язок мав місце між ніжністю, забарвленням та уварюванням м'яса у всіх порід окрім ВБ та УСР порід, а по уварюванню також прямим у породи ЛН та АМТ.

Прямим і значним був кореляційний зв'язок між вологою та вологоутримуючою здатністю, уварюванням у сальної породи УСР, а також ПМ-1, Д, в інших випадках зворотнім і незначним. Кореляційний зв'язок міжмускульного жиру з ніжністю був значним і прямим для порід Д, АМТ, а між уварюванням прямим для породи ЛН(0,88) і АМ(0,41) і зворотнім для порід УСБ(-0,65) Д(-0,90); ПМ-1 (-0,65).

Кращими якісними показниками із порід трьох напрямків продуктивності характеризувалась м'ясо найдовшого м'яза спини асканійських порід сального та універсального напрямків (УСР, УСБ), із м'ясних порід у породи Д та м'ясних типів ПМ-1, АМТ. В них здебільшого були найбільш вірогідними кореляційні зв'язки.

УДК 636.22/28.082.23

ВІКОВА І ГЕНОТИПОВА МІНЛИВІСТЬ ФЕРМЕНТІВ СИВОРОТКИ КРОВІ ТА ЗВ'ЯЗОК З ЖИВОЮ МАСОЮ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ

В.І.ЯРЕМЕНКО – д.с.-г.н., професор,

В.А.ПОЛЯКОВА – пошукач, Хесонський ДАУ

В останні роки активно розробляються направлення досліджень, що мають за мету вивчення зв'язку між інтер'єрними показниками та ознаками продуктивності тварин.

Ферменти беруть участь в усіх життєвих процесах, вони каталізують перетворення речовин в енергію, що є основою усіх фізіологічних функцій організму.

Нами була вивчена вікова і генетична мінливість ферментів та їх зв'язок з живою масою молодняка свиней в умовах 108-тис. свиногокомплексу "Нивотрудовський" Апостолівського району Дніпропетровської області. На протязі трьох поколінь на породах ВБ – велика біла, УСБ – українська степова біла, УСП – українська степова ряба, ЛН – ландрас, Д – дюрорк, ПМ-1 – полтавський м'ясний тип та АМТ – асканійський м'ясний тип.

Двофакторний дисперсійний комплекс показав істотний вплив породи на мінливість аміноаланінтрансферази (АЛТ) ($P > 0,01$), а по активності аспартатамінотрансферази (АСТ) та креатининфосфокинази (КФ) істотної різниці між породами не відмічено.

Вивчення кореляційної залежності вказало, що коефіцієнти кореляції активності креатинну фосфокинази з рівнем середньодобових приростів в породи дюрорк складає від 0,123 до 0,579 і від 0,536 до 0,580 – в полтавському м'ясному типі. Це говорить про те, що висока стресочутливість в значній мірі пов'язана з підвищеною інтенсивністю росту.

Активність лужної фосфатази (ЛЖ) за окремими виключеннями позитивно пов'язаний з рівнем середньодобових приростів (особливо в тварин ВБ і ПМ-1), що дозволяє вести активний відбір по цьому показнику. За активністю АЛТ в тварин ПМ-1 також встановлено стійкий на протязі трьох поколінь взаємозв'язок з рівнем середньодобових приростів (0,524...0,591). Аналіз мінливості ферментів з іншими показниками продуктивності показав, як виняток, для ПМ-1 і УСБ наявність позитивного взаємозв'язку у всіх поколіннях з товщиною шпика КФ (від 0,574 до 0,582), ЛФ (від 0,485 до 0,625), а у тварин ПМ-1 встановлений негативний взаємозв'язок з рівнем АСТ (від -0,128 до -0,572).

Порівняльний аналіз прогнозних рівнянь множинної лінійної регресії різних моделей показав, що поряд з ними слід застосовувати змішані функції, які відрізняються більш високою точністю передбачення.

Вклад вивчаємих факторів в мінливість відгодівельних якостей свиноматок наступний: витрати корма визначаються активністю АЛТ на 91,23% в місячному віці і 94,24% в двомісячному. На інші показники переважний внесок справляє мінливість ЛФ-66,44%, на мінливість величини середньодобового приросту у 61,67% на вік досягнення живої маси 100 кг. Фермент АСТ і КФ не мають значного внеску на мінливість вивчаємих ознак.

Переважаючим внеском характеризувався фермент АЛТ – 68,74% на мінливість маси окосту, 96,51% мінливість товщини шпика і 97,09% для показника маси найдовшого м'яза спини.

В цілому слід вказати, що вивчені нами інтер'єрні показники мають високу інформативність, як в плані виявлення генетичних відмінностей, установлення взаємозв'язку з основними признаками свиней, що селекціонуються, так і для прогнозу генетичного потенціалу тварин по продуктивним якостям.

УДК 636.32/38.082.2

**СТУПІНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
АВСТРАЛІЙСЬКИХ МЕРИНОСІВ ПРИ РІЗНИХ МЕТОДАХ
РОЗВЕДЕННЯ В ТОНКОРУННОМУ ВІВЧАРСТВІ**

Т.І.НЕЖЛУКЧЕНКО – к.с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ

Найбільш ефективним шляхом інтенсифікації галузі вівчарства є створення ліній і типів тварин з широкими пристосувальними можливостями, які здатні нівелювати коливання в умовах зовнішнього середовища і формувати стабільну продуктивність. Виходячи з цього у вівчарстві широко використовують як поліпшуючу породу австралійський меринос, яка має значний генетичний потенціал вовнової продуктивності. Під генетичним потенціалом розуміють такий стан генотипу особини, при якому забезпечується максимально можливий рівень розвитку конкретної ознаки. Це також здатність особини або популяції в максимальній мірі проявляти рівень розвитку господарсько-корисної ознаки (Басовський М.З., 1995).

Але до останнього часу не розроблено методів оцінки генетичного потенціалу поліпшуючої породи, а також ступеня його реалізації при різних методах розведення і залежно від умов середовища.

Виходячи з цього, нами проведено визначення генетичного потенціалу плідників породи австралійський меринос і ступеня його реалізації залежно від методу породополіпшуючого і породоперетворюючого схрещування. Матеріалом для дослідження було використано овець нового внутріпорідного таврійського типу, селекціонуємого в держплемзаводі "Червоний чабан" Каланчацького району Херсонської області. Генетичний потенціал австралійських плідників визначали за методикою П.Н.Прохоренко і Ж.Г.Логінова (1984).

$ГП = 3/4 AM - 1/2 AM - AC$.

де ГП – генетичний потенціал за конкретною ознакою;

3/4, 1/2, AC – продуктивність відповідних помісних і чистопорідних тварин (асканійська тонкорунна порода).

Вивчали ступінь реалізації /у %/ генетичного потенціалу, як відношення фактично отриманої продуктивності до рівня генетичного